

Det Kongelige Justis- og beredskapsdepartementet

Dato: 05.02.2018

Vår ref.: 17-1738

Deres ref.: 17/6587 EP KMW/HNY/bj

Høringsuttalelse knyttet til endringer i Bilansvarsloven

Finans Norge viser til høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet av 22. 11.2017, med opprinnelig høringsfrist 22.1.2018, som etter forespørsel ble utsatt til 5.2.

Finans Norge og Trafikkforsikringsforeningen (TFF) leverer felles høringsuttalelse.

Vi stiller oss positive til de foreslåtte endringer, men vi vil gjerne gjøre oppmerksom på enkelte forhold samt besvare spørsmål departementet ønsker tilbakemelding på.

1. Oppheving av § 2 andre ledd første punktum

1.1 Til forslaget

Departementet foreslår å oppheve BAL § 2 andre ledd først punktum; «Gjer ei uregistrert motorvogn skade og vogna ikkje skulle vore registrert eller ha kjennemerke etter vegtrafikklova, går tilfellet inn under lova berre når skaden er gjort på gate, veg eller annan stad der ålmenta kan ferdast eller skaden kjem av at vogna er brukt der.»

Begrunnelsen for opphevelsen er norske myndigheters ønske om å følge EU-domstolens resultat i «Vnuk – dommen» fra 4. september 2014 slik at norsk rett samsvarer med EUs vurderinger om hvordan dommen tilsier behovet for endringer i motorvognforsikringsdirektivet.

Dette innebærer en endring ved at lovlig *uregistrert* motorvogn *likevel kan* komme under forsikringsplikten når den oppholder seg «utenfor gate, veg eller andre steder hvor almennna ferdes». Men kun dersom vogna «verta brukt, faren med eller fråsegsatt på slik vis at det kan koma opp skadebotkrav etter lova», jf BAL § 15 andre punktum.

Finans Norge har i utgangspunktet ingen innvendinger til dette forslaget, men vil likevel påpeke enkelte forhold.

1.2 Årsavgiften og forsikringsplikten er samordnet - økt mulighet for uforsikret

Fra 1.1.2018 er det forsikringsselskapene som krever inn trafikkforsikringsavgift til staten (tidligere årsavgiften). Forsikringsplikten (trafikkforsikringen) er automatisk tilknyttet registrering av kjøretøyet og det betyr at dersom eier avskilter motorvognen, vil både trafikkforsikringsavgift og trafikkforsikring avbrytes inntil skiltene kommer på igjen. Vi tror derfor at flere eiere enn i dag vil avskilte kjøretøy som dermed vil stå uregistrert og uten forsikring på både offentlig og private områder.

Det kan bety at vi kan oppleve en økning av alle typer av uregistrerte motorvogner og ikke nødvendigvis begrenset til den typen som i Vnuk-dommen (traktor og kjøretøy som faller utenfor registreringsplikten). En problemstilling vi ønsker å påpeke er at eier (eller bruker) av slike «frasegsatte» motorvogner vil ha liten kunnskap om at deres motorvogn da utløser forsikringsplikt og et mulig erstatningsansvar. Denne problemstillingen er ytterligere problematisk idet denne plikten, hvis vi har forstått det riktig, vil avhenge av hvordan man tolker lovens ordlyd om at motorvogner «verta brukt, faren med eller fråsegsatt på slik vis at det kan koma opp skadebotkrav etter lova». Eller en teoretisk mulighet for skade under BAL (ref Rt. 2007, side 1653 avsnitt 37).

Finans Norge og TFF opplever det fort kan være vanskelig for eier eller bruker å kjenne til forsikringsplikten, og vi ber departementet vurdere nærmere hvordan man her kan ivareta forbruker dersom man endrer loven som foreslått.

Om en ulykke skulle skje, vil skadelidtes uansett være sikret gjennom TFF. Det burde imidlertid være et mål for lovgiver at det er tydelig for eier av motorvogner når de er pliktig til å kjøpe forsikring. Å lene seg på at man har et sikkerhetsnett gjennom TFF basert på de som kjøper forsikring bør kun være unntakstilfeller. Høringsnotatet nevner at TFF fortsatt har mulighet til å søke regress mot eier, og/eller bruker. Slike regresskrav blir sjeldent benyttet fordi det ikke er midler å hente fra eier, eller fordi eier eller bruker ikke oppfyller de subjektive kriteriene etter loven.

2 BAL § 5 c og § 10. 2 ledd - skade på hund som går løs

Det objektive ansvaret etter BAL omfatter all skade som motorvognen gjør på «folk eller eige», med unntak av hund som løs hvor motorvognen kun blir ansvaret for skade på hunden etter vanlig skyldansvar. Departementet foreslår at motorvogner blir objektivt ansvarlig også for hund som går løs. Finans Norge og TFF støtter forslaget.

3 Heving av ansvarsgrense på gods

BAL § 9 setter i dag et tak på 10 000 000 kroner for erstatnings på gods som blir skadd i «same hending». Man viser til at taket er satt i hovedsak av forsikringstekniske hensyn og for å holde premien nede. Departementet forslår å øke ansvarsgrensen til 100 000 000 kroner, og ønsker tilbakemelding på om dette kan få konsekvenser for forsikringspremien.

Finans Norge og TFF har i dialog med sine medlemmer vurdert dette spørsmålet, og selv om det i utgangspunktet vil være avhenge av et selskaps portefølje og hva slags tariffer de benytter, mener Finans Norge og TFF at økning vil være forholdsvis marginal. Det vil derimot kunne få noe større konsekvenser for større kjøretøy.

Departementet ønsket også en tilbakemelding på spørsmålet om behovet for en overgangsordning. Finans Norge og TFF mener det ikke er nødvendig. Derimot er det viktig at forsikringselskapene får god nok tid til å innarbeide dette i sine reassuransekontrakter. Ikrafttreden bør derfor inntre først ett år etter endringene er godkjent av Kongen i Statsråd. Vi ser heller ikke et behov for en indeksregulering.

4 Forsikringsplikt etter BAL § 15 - subsidiær eller prinsipal forsikringsplikt

Etter BAL § 15 kan flere være underlagt forsikringsplikt for samme motorvogn, men her deler man i dag mellom såkalt prinsipal og subsidiær forsikringsplikt som får betydning for regressansvaret etter BAL § 13. Etter BAL § 10 er kriteriet for å søke regress at «motorvogna skulle vore trygda». Departementet foreslår for å rydde opp i begrepene ved å gå bort fra en todeling. De påpeker i tillegg at endringen ikke vil ha noen rettslig betydning verken for skadelidte eller TFFs rett til å søke regress.

Finans Norge og TFF har ingen innvendinger mot forslaget.

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Hege Hodnesdal
Direktør
Prosessområdet skadeforsikring